บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 ด้าน คือ ด้านการอนุมานด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ด้านการนิรนัย ด้านการตีความ ด้านการประเมินข้อโต้แย้ง จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิธีสอน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 600 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Siple Random Sampling) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 594 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นการสร้างสถานการณ์ แล้วให้นักเรียนตอบคำถามซึ่งเนื้อหาสถานการณ์ในแบบสอบถามเป็นสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป โดยมีข้อสรุปตามหลังสถานการณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t – test และ F – test การวิเคราะห์ความแปรปวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการอนุมาน ด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ด้านการนิรนัย ด้านการตีความ ด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการอนุมาน ด้านการนิรนัย และโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ด้านการตีความ และด้านการประเมินข้อโต้แย้ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการอนุมาน ด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ด้านการนิรนัย ด้านการตีความ ด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการนิรนัย ด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการคิดอย่างมี

วิจารณญาณ ด้านการอนุมาน ด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น และด้านการตีความ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ชอบวิธีสอนแตกต่างกัน มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการอนุมาน และด้านการตีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านการยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ด้านการนิรนัย ด้านการประเมินข้อโต้แย้ง และโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ABSTRACT

This research aimed to study and compare critical thinking of upper secondary students of the Demonstration School of Ramkamhaeng University in 5 aspects : deductive, fundamental agreement, inductive, interpretative, and conflict evaluation according to following variables : genders, grade levels, learning achievement and instructional methods in the second semester of academic year of 2003. The samples of 600 students were simply randomly selected. Five hundreds and ninety-four copies of questionnaire, 99 percent were returned. The questionnaire was consisted of general situations with conclusion. Percentile, means, standard deviation, t-test, F-test, one-way analysis of variance, and Scheffe' method were used for data analysis.

The research findings were as follows:

1. The critical thinking of students in all aspects : deductive, fundamental agreement, inductive, interpretative, and conflict evaluation, and in general, was at moderate level.

2. The critical thinking of students with different genders in deductive and inductive aspects, and in general, was statistical significant different at .05 level, but not different in fundamental agreement, interpretative, and conflict evaluation aspects.

3. The critical thinking of students with different grade levels in all aspects : deductive, fundamental agreement, inductive, interpretative, and conflict evaluation, and in general, was statistical significant different at .05 level.

4. The critical thinking of students with different learning achievement in inductive and conflict evaluation aspects, and in general, was statistical significant different at .05 level but no different in deductive, fundamental agreement and interpretative aspects.

5. The critical thinking of students preferring different instructional methods in deductive and interpretative aspects was statistical significant different at .05 level, but not different in fundamental agreement, inductive, and conflict evaluation, and in general.